

JOSÉ DE LA CAIDA

HVOR ÅNDERNE DANSER

JOSÉ DE LA CAIDA

Der var ekstremt varmt den weekend. Sommeren burde for længst være forbi, men det år var den fortsat i det uendelige. Det var tilbage i '75. Begivenhederne står endnu tydeligt i min hukommelse, men det er vel heller ikke så underligt. Aldrig har jeg oplevet noget, der på samme måde har påvirket resten af mit liv som denne weekend. Det var i den periode, hvor jeg levede under jorden af frygt for at blive arresteret af det hemmelige politi. Det var i årene lige efter kuppet, hvor folk var bange, og ingen turde sige, hvad der faldt dem ind. Det var den weekend, min far døde. Jeg var blevet kaldt til mit fødehjem for at se ham en sidste gang. Han var meget syg, og ønskede at se alle os børn igen. Jeg havde ellers ikke talt med ham i årevis, så jeg så frem til at opnå forsoning med ham. Det var egentlig utroligt, at han fik fat på mig – det skyldtes udelukkende min søster Monica, som vidste hvor jeg holdt til. Hun fik brevet fra min far frem til mig, og jeg drog straks afsted for at se ham en sidste gang.

Jeg ankom til mit fødehjem til hest. Jeg havde redet i flere dage – undgået de store veje. Endelig kom jeg over den sidste bakkekam, og jeg kunne se min fødeegn. Godset så ud som det altid havde set ud, og et par kilometer på den anden side af godset lå den lille landsby, hvor jeg ofte færdedes som barn. Det var der, jeg fik min første guitar i hånden engang for mange år siden...

...Du stiger af hesten et øjeblik, og stiller dig op for at nyde synet. Minderne vælder op i dig, og du får tårer i øjnene. Langsomt begynder du at gå fremad, trækkende hesten efter dig. Du passerer bækken, hvor du ofte sad som barn med din guitar eller malede landskaberne. Du var næsten altid alene heroppe,

men du elskede det. Den eneste, der vidste, hvor du var, var din mor. Du kan næsten ikke huske hende længere. Du var kun elleve år, da hun døde. Din far fortalte det ikke, og i starten troede du ham, når han fortalte, at hun måske en dag ville vende hjem fra sin rejse. Han håbede inderligt, og det samme gjorde du, men efterhånden indså du, at det blot var indbildning – hun var død, og sådan ville det altid være.

Der er ikke meget vand tilbage i bækken. Tørken har gjort sit indhug på vandmængden, men lidt er der dog tilbage. Du sætter dig ned på hug et øjeblik og smager på vandet. Det smager pragtfuldt – fuldstændig som du husker det. Det er rent og klart. Ikke rødtligt og metallisk, som det var på kostskolen. Du blev sendt på en engelsk kostskole efter din mors død. Her var alting et helvede. Du måtte ikke spille på din guitar, og du skulle indordne dig under den hårde disciplin. Du hadede alting på skolen, men du klarede dig igennem den og fik din eksamen. Du var endelig fri efter 7 år i helvede.

Du ville ikke tilbage til din fars gods – hvorfor kan du faktisk ikke huske – det var nok mest af alt hans skyld, og du var blevet sendt på skolen. Du kunne ikke lade være med at bebrejde ham det. I stedet drog du til hovedstaden. Din far samtykkede, men han krævede at du skulle studere jura. Du accepterede. Det var trods alt rart, at han sendte en chek hjemmefra hver måned, så du kunne klare dig godt. Du opdagede dog hurtigt, at studierne ikke var dig, så du droppede ud af universitetet og begyndte i stedet at leve af musikken. Du fortalte intet til din far, og de månedlige bidrag fortsatte. Snart fik du en pladekontrakt og dine sange blev snart spillet i radion og du solgte plader...

...Jeg rejste mig og begyndte at gå igen. Græsset var

tørt og afsvedet af den stærke sol, men det duftede stadig som i min barndom. Jeg kiggede ud over godsets marker. Der kom en bil kørende fra den anden side af godset. Jeg kunne ikke vide, hvem der kørte den, men jeg gættede på, at det måtte være en af mine søskende. Måske Monica? Den eneste af mine søskende, jeg havde haft kontakt til i mange år. Jeg havde ellers mistet al forbindelse til familien, da min far afskrev mig...

...Du husker det tydeligt. Du havde været ude at spille en aften, og var kommet hjem, da du fandt et brev fra din far i din lejlighed. Han havde opdaget, at du havde droppet studierne, og det kunne han aldrig tilgive dig. Han skrev, at han havde givet dig alt, og nu havde du svigtet ham. Han troede, at han for længst havde forklaret dig, hvad de beskidte bønders skikke ville føre med sig. Han ville aldrig tilgive dig, at du valgte musikken og derved proletariatets livsform i stedet for en akademisk uddannelse. Fra den dag af, ville han aldrig mere tale med dig, og han stoppede også de månedlige checks. Det generede dig egentlig ikke på det tidspunkt. Du kunne sagtens klare dig selv, og fra da af begravede du dig 100% i musikken og din kunst. Dengang var du ligeglad - det var din fars problem og ikke dit - siden har du ændret den opfattelse, og nu har du besluttet dig for at opnå forsoning med ham, inden han dør. Det er det mindste, du kan gøre overfor din familie og dine bånd...

...Du er nået ned til godset, og du binder hesten til et træ - du kan altid sørge bedre for den senere. Du går ind på gårdspladsen. Pludselig stopper du op - foran dig holder en af militærets biler. Et øjeblik er panikken ved at gribe dig, men du besinder dig og går op mod hoveddøren. Hvad mon militæret vil her? Har de fundet frem til dig, og hvad skal du gøre? Tankerne hvirvler igennem hovedet på dig.

Du har levet under jorden i over et år nu. Da Juntaen kom til magten, blev du en jaget mand. Militæret var

overbevist om, at dine sange var revolutionære, og at du tilhørte socialistiske organisationer. Det har du aldrig helt forstået, for du har altid bare sunget om det gode i mennesket og om kærligheden. Du har aldrig haft noget politisk tilhørsforhold. For det hemmelige politi var dette temmelig underordnet - de frygtede dig, og derfor ønskede de dig fanget. Du blev nødt til at gå under jorden. Din søster Monica havde mange forbindelser, og hun sørgede for, at du kunne gemme dig hos nogle bønder i en landsby i bjergene. Her mente hun ikke, at militæret ville finde dig. Siden har du opholdt dig i bjergene, hvor du hver dag har levet med frygten for at blive arresteret. Du er bange, meget bange. Du har hørt mange historier om folk, der er forsvundet om natten for ikke at blive set igen eller er blevet fundet skudt i en vejkant nogle dage senere. Monica har fortalt dig om torturen. Bare du kunne forklare nogen, at du ikke er farlig - at dine sange ikke har revolutionært indhold. Det er selvfølgelig svært nu, og de mange måneder i skjul har ændret din indstilling til mange ting. Nu er du ikke længere så tolerant og godtroende, som du var engang. Hvis ikke du kan få hævet efterlysningen, er du nødt til at forlade landet som så mange andre af Juntaens modstandere. Du vil ikke leve i eksil - du vil leve i Chile, dit fædreland...

...Min tankestrøm blev afbrudt, da jeg hørte en knasen i gruset. Bilen, som jeg tidligere havde set, kom kørende ind op gårdspladsen. Jeg genkendte den straks som Monicas 2CV. Bilen stoppede, og hun steg ud. Hun smilede til mig, og jeg løb hen og faldt hende om halsen.

DE ANDRE

MARCO – FØDT 1941

Din ældste storebror har du aldrig haft et særligt nært forhold til. I din barndom havde han mest travlt med at tage med din far i marken og lære, hvordan godset skulle styres, når han en dag skulle arve det. Efter din mors død, blev han sendt sydpå for at administrere en af din fars ejendomme, og derved lære, hvordan han skulle blive en god godsejer.

Personligt husker du Marco som kedelig og konservativ. Han manglede den gnist og følelse, der kendetegnede flere andre af dine søskende.

PEDRO – FØDT 1944

Som lille kunne du identificere dig meget med Pedro. Han var en indadvendt fyr, der ofte sad alene og blot stirrede ud i luften, og derved mindede han en smule om dig. Af og til sad du og tegnede sammen med ham, men efterhånden, som han blev ældre, forandrede Pedro sig meget. Han blev rank og ekstremt disciplineret, efter at han havde tilbragt et par år på kostskole – modsat dig, så han ud til at kunne lide det. Efterhånden gled I fra hinanden på trods af, at I som små havde været tæt knyttet til hinanden.

Du har hverken set eller talt med Pedro i mange år. Det sidste, du så til ham, var, da han drog afsted for at blive soldat. Det var et par år efter din mors død. Han var lige blevet 18, og ville nu tjene sit land. Så vidt du ved, har han klaret sig godt i hæren, så det kan være, at det er ham, der er kommet i militærets bil.

MARIA – FØDT 1946

Din storesøster har altid været en blid pige. Hun har altid taget sig godt af dig og dine søskende. Da din mor døde, overtog Maria store dele af husholdningen og sørgede godt for familien. Hun blev gift i en tidlig alder med en godsejer ved navn Pablo Flavio. Du har ikke talt med hende i flere år, hvilket egentlig har generet dig lidt, idet du altid har elsket hende utroligt højt.

Problemet med hende er nok, at hun i det store hele er lige så konservativt indstillet som både din far og Marco.

MONICA – FØDT 1952

Monica har altid gået sine egne veje, men I har altid haft et nært forhold til hinanden. Ofte besøgte I landsbyen sammen, og I fortalte hinanden masser af hemmeligheder. Monica udviklede efterhånden et had til hele familien – ikke på det personlige plan, men mere på det politiske. Hun havde udviklet sig til en førsteklasses kommunist og afskyede alt, hvad overklassen indebar.

Efter kuppet blev Maria arresteret af politiet og kom igennem en lang række pinefulde forhør og blev tortureret. På mirakuløs vis blev hun dog til sidst løsladt. Siden da har hun hjulpet politiske modstandere af systemet med at komme sikkerhed – inklusive dig, hvilket du aldrig kan takke hende nok for.

ANNA – FØDT 1952

Monicas tvillingesøster Anna var en mærkelig pige. Ofte sad hun alene og stirrede ud i luften, og resten af

din familie forstod hende ikke – måske med undtagelse af Monica, som hun havde et meget nært forhold til. Efter din mors død blev hun dog mere normal, men pludselig en nat forsvandt hun. Hun var sikkert stukket af – hvorfor ved du ikke, men du har ikke hørt noget fra hende siden.

CARLOS – FØDT 1898

Som lille så du meget op til din far, men efterhånden gled I meget fra hinanden. Du har altid haft meget svært ved at leve op til hans forventninger til dig. Du havde det dårligt med autoriteter og disciplin, og det havde han svært ved at acceptere. Han håbede på, at kostskolen og universitetet kunne få en ordentlig mand ud af dig – dette lykkedes dog aldrig – i hvert fald ikke på hans måde.

Du ønsker dig egentlig at forsone dig med ham, da du på et eller andet plan fortryder lidt, at du ikke har lyttet til ham. I så fald kunne du have fået en uddannelse, og du var måske ikke havnet i den situation, som du er i nu. På den anden side, vil du ikke opgive kunsten for noget i verden. Den er dit liv.

ISABELLA – FØDT 1919

Du husker ikke længere din mor videre godt. Det klareste billede, der står i din hukommelse, er hendes blide udståling og sørmodige smil, som du aldrig helt forstod. Hun var altid god ved dig, og ofte dækkede hun over dig, når du sad ude i markerne og spillede på sin guitar eller tegnede bjergene i baggrunden i stedet for at læse dine lektier.

St i k o r d

Fødselsdato: 5/7 1948

Udseende: Lille, langt mørkt hår, fine træk og tætte intense mørke øjne.

Påklædning: Ridestøvler, skindbukser og en slidt skjorte.

Personlighed: Kunstnerisk, fredelig, varm, intellektuel.

Væremåde (det der vises udadtil): Varm, indadvendt, velovervejet.

Menneskesyn: Mennesket er skabt godt, og alle mennsker er af det gode. Der er en grund, til at folk handler som de gør. Elsk dig selv og livet. Vær positiv.

Politisk tilhørsforhold: Ingen. José er ekstrem pascifistisk, hvilket mange opfatter som socialistisk. Har ikke mange meninger og holder sig uden for politisk debat. Er dog på det seneste begyndt at sympatisere med de socialistiske undergrundsbevægelser, hvilket skyldes hans nuværende situation.

Psykisk tilstand: Let paranoid og forsigtig.

Mål: At få forklaret nogen, at han ikke er farlig. Komme i sikkerhed og slippe for sin efterlysning. At opnå forsoning med sin far.

Generelt: José er en positiv mand, men juntaens efterlysning har fået ham til delvist at miste troen på det gode menneske. Han forstår ikke, hvad han har gjort forkert, siden nogen vil ham til livs. José vil allerhelst være sig selv og bare skrive sange på sin guitar.